IŠTRAUKOS IŠ:

Nacionalinio susivienijimo Komisijos Seimo rinkimų kampanijos vykdymo analizei

ATASKAITOS

2025-06-27

Dėl aplinkybių ir sprendimų, lėmusių rinkimų reklamos biudžeto viršijimą, ir partijai padarytos žalos

ĮVADAS

Komisija parengė ataskaitą dėl aplinkybių ir sprendimų, lėmusių Nacionalinio susivienijimo (NS) rinkimų reklamos biudžeto viršijimą (toliau – Ataskaita). Ataskaita parengta vadovaujantis NS Tarybos, NS Valdybos, Seimo 2024 m. NS rinkimų štabo dokumentais, taip pat VRK viešai pateiktomis rinkimų į LR Seimą NS ataskaitomis.

ATASKAITOS TIKSLAI:

Nustatyti asmenis, atsakingus už neteisėtą lėšų panaudojimą rinkimų kampanijos metu ir dėl to partijai padarytą žalą.

TYRIMAS

Tyrimą sudaro 4 dalys:

1. Seimo rinkimų reklamos kampanijos biudžetas ir jo valdymas
2. Kampanijos priemonių vykdymo atsakomybės paskirstymas
3. Š. Jasiukevičiaus kampanijos finansavimas
4. II turo Seimo rinkimų kampanija

Kampanijos priemonių vykdymo atsakomybės paskirstymas.

2024 m. gegužės 29 d. nuspręsta suformuoti tikslines darbo grupes, atsakingas už specifines kampanijos sritis:

1. **Biudžeto projekto grupė: A. Simutis, J. Neviera, V. Sinica. P**eržiūrą vykdė A. Židonis (ruošė rinkiminės kampanijos biudžeto projektą, teiktą tvirtinti NS Tarybai);
2. **Platinimo ir išvykų grupė: L. Šopauskas, A. Balsevičius, D. Ryliškis, D. Jakubonienė, A. Simutis (**švenčių ir išvykų koordinavimas, laikraščio platinimo valdymas, likučių apskaita);
3. **Socialinių medijų grupė: V. Sinica., S. Kaunelis, A. Simutis (**Facebook, Google CDN, Youtube kampanijų organizavimas, užsakymas ir valdymas);
4. **Lauko reklamos grupė: J. Neviera, V. Sinica, V. Radžvilas, A. Simutis (**lauko reklamos ekranai ir stendai);
5. **Savos reklamos stendų grupė: A. Simutis, L. Stankevičius, J. Neviera, A. Židonis, A. Višinskaitė-Katutė** (savadarbės reklamos stendų planavimas, apskaita, statymas, sutarčių valdymas);
6. **Regioninės žiniasklaidos grupė: A. Jankauskas, N. Paškevičienė** (užsakymai, sutartys ir valdymas).

7. **<u>Vienmandatininkams</u>** padalomoji medžiaga ir spausdinti plakatai stendams: **A. Simutis**

<u>PAŽEIDĖ BIUDŽETĄ (VIRŠIJO) IR PADARĖ PARTIJAI ŽALĄ</u>

SOCIALINĖS MEDIJOS KOORDINAVIMO GRUPĖ (3) – V. Sinica, A. Simutis, S. Kaunelis. Štabas nebuvo informuotas apie biudžeto viršijimą.

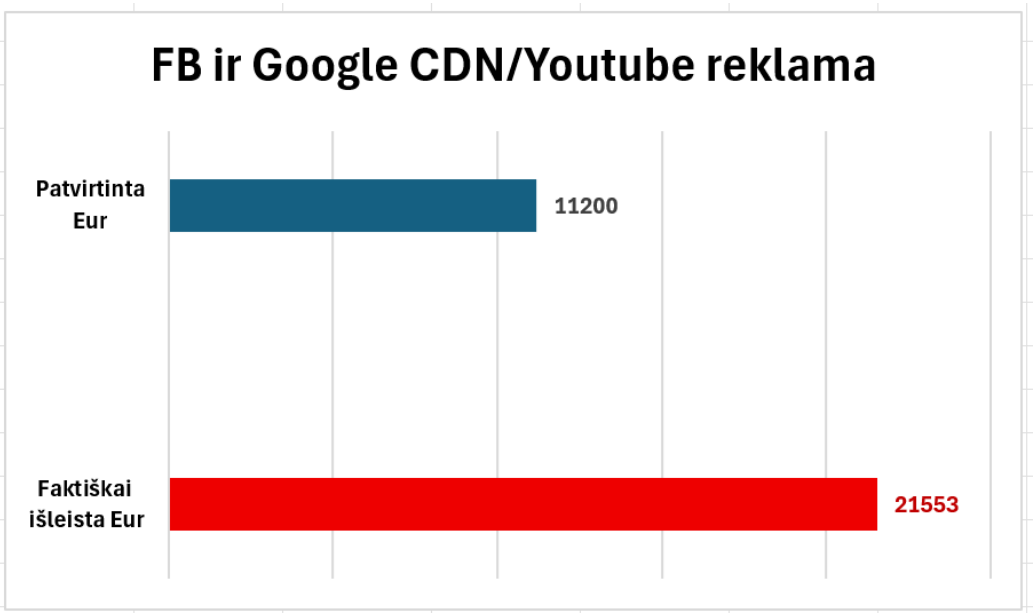

Ši grupė biudžetą viršijo <u>10353,75 Eur</u>

******

SAVOS LAUKO REKLAMOS GRUPĖ (5) (A. Simutis, L. Stankevičius, J. Neviera, A. Židonis, A. Višinskaitė-Katutė). Visą kampaniją planavo ir vykdė A. Simutis. Kiti grupės nariai nebuvo tinkamai informuoti apie tikras išlaidas ir riziką viršyti šiai reklamai skirtą biudžetą.

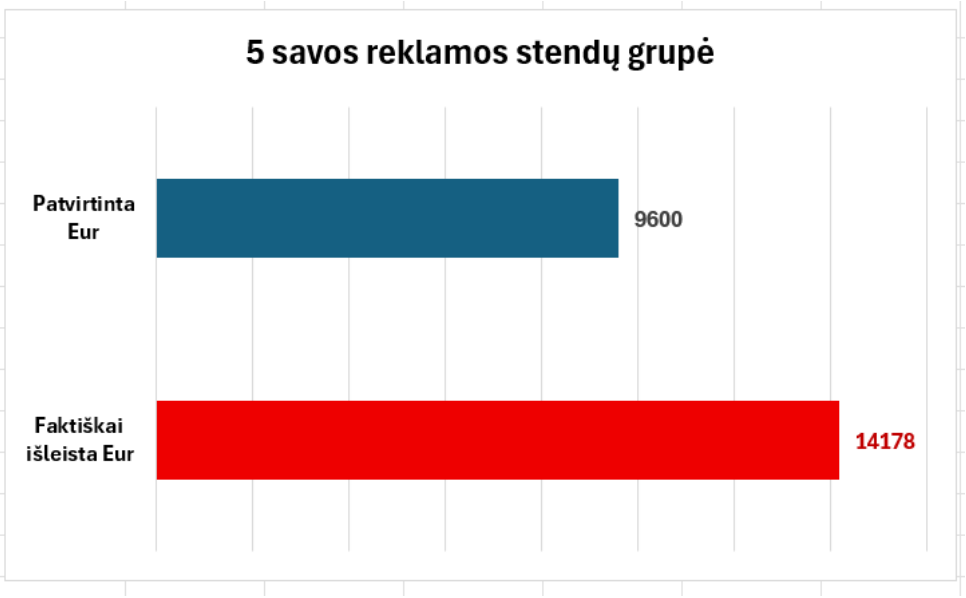

Ši grupė Biudžetą <u>viršijo **4578,41 Eur**</u>, t. y. daugiau nei 30 procentų**.**

*****

PADALOMOJI MEDŽIAGA VIENMANDATININKAMS IR SPAUSDINTI PLAKATAI STENDAMS (7 grupė). Priemones įgyvendino **A. Simutis**. Partijos vadovai nebuvo informuoti apie realų viršijimo mastą.

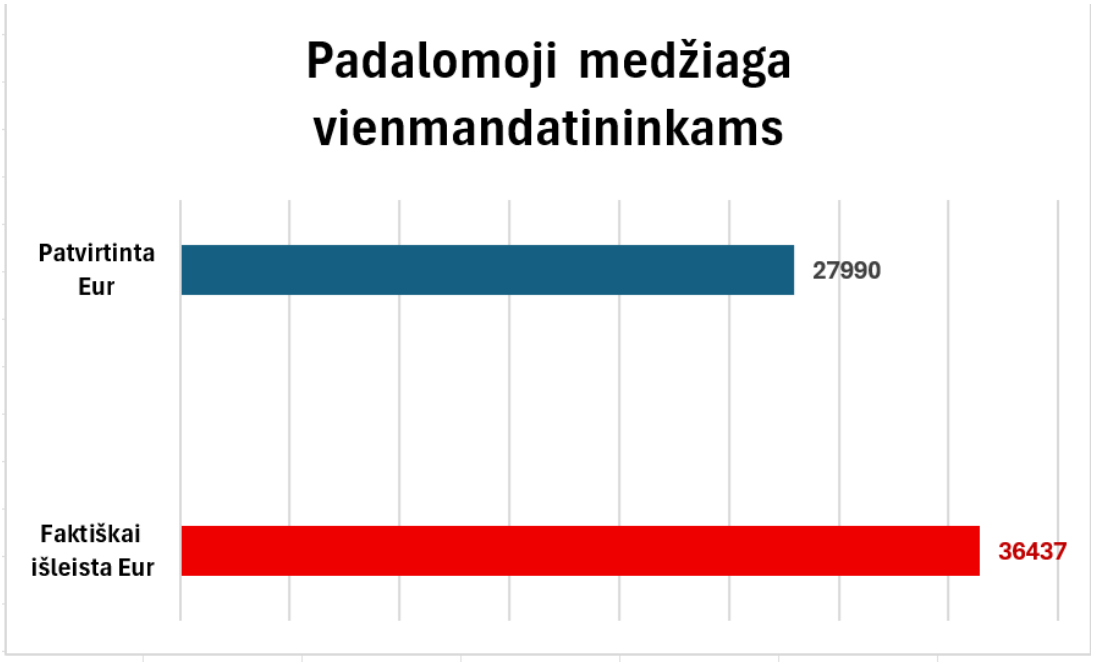

Biudžetas viršytas 8447,66 Eur .

LAIKRAŠČIO LEIDYBA (NS rinkimų kampanijos laikraštis). Laikraščio pirkimą ir susijusių paslaugų pirkimus vykdė **A. Simutis**.

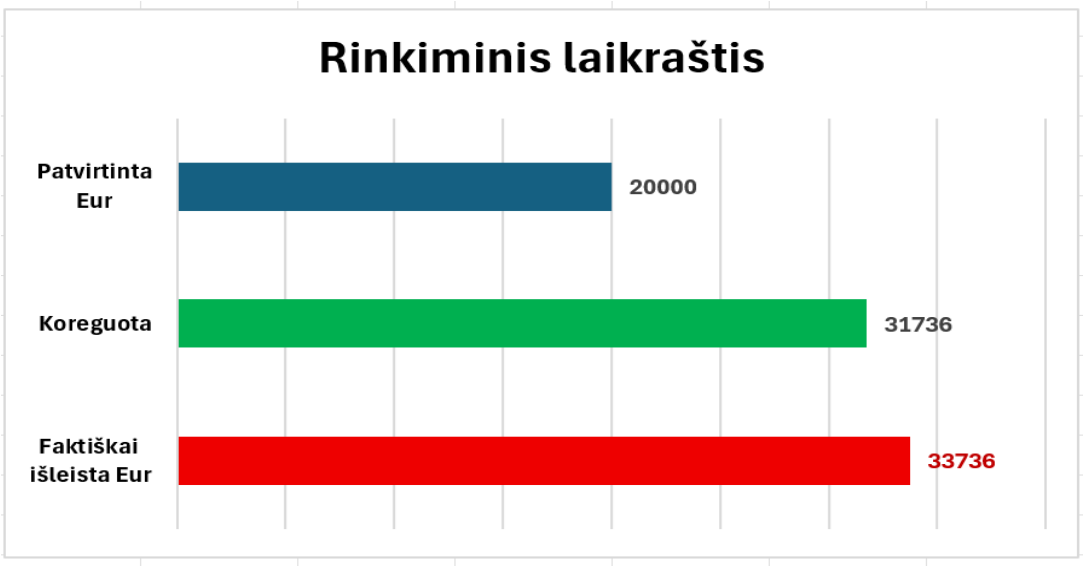

Koreguoto (padidinto) biudžeto **laikraščiui viršijimas yra 2091,16 Eur.**

Š. JASIUKEVIČIAUS RINKIMŲ KAMPANIJA

Ši kampanija buvo vykdoma savarankiškai. VRK atstovaujamųjų dalyvių ataskaitoje Š. Jasiukevičiaus finansavimas iš NS lėšų nenurodytas. Jo išlaidos siekia 16596,50 Eur (bei 184,08 Eur skola), o pajamos sudaro tik 12847,00 Eur aukų. **3565,42 Eur skirtumą turėjo dengti partija. Pajamų ir išlaidų neatitikimas fiksuotas tik Š. Jasiukevičiaus ir V. Sinicos sąmatose.**

Š. Jasiukevičius teigė, kad „*gali būti Kauno skyriaus rinkimų kampanijos sabotavimas*“, kad jis „*numatęs kai kurių valdybos narių žingsnius į priekį*“, todėl „*pinigai partijos sąskaitą vis tiek pasiekė*“. Kieno vardu aukos buvo surinktos ir kam panaudotos – komisijai yra nežinoma. Komisijos nuomone, Kauno kandidatai buvo privilegijuoti: jų finansavimas viršijo vidurkį, visi trys iš 28 kandidatų pateko į daugiausiai lėšų gavusių ir išleidusių aštuonetą, o **Š. Jasiukevičiaus biudžetas buvo bent keturis kartus didesnis nei kitų kandidatų, išskyrus sąrašo lyderį V. Sinicą**.

II TURO SEIMO RINKIMŲ KAMPANIJA

Jos vykdymas nebuvo Štabo kontroliuojamas. Pirkimus savarankiškai **vykdė A. Simutis, tikėtina, derindamas juos su V. Sinica.** A. Simutis nepateikė informacijos apie turimus įsipareigojimus ar kampanijos plano vykdymą.

Sąmatoje numatytos 21753 Eur išlaidos. A. Simučio teigimu, priemones planavo jiedu su V. Sinica.

Pagal VRK ataskaitas, II turo faktiškai deklaruotos išlaidos siekė **25313,18 Eur**, t. y. **3560 Eur** daugiau, nei Štabui pateikta sąmata.

V. Sinicos, kaip atstovaujamojo dalyvio, ataskaitoje išlaidos nesutampa su pajamomis – **išlaidos** (visos iš aukų) **viršija pajamas 2781,85 Eur. Ataskaitoje nurodoma, kad partija neskyrė jokių lėšų (nulinės).**

NS rinkimų kampanijos VRK ataskaitoje nurodyta, kad visos UAB „TOMVA“ sąskaitos gautos iki I turo pabaigos, o atidėjimai šiai įmonei sudarė 36 tūkst. Eur. Tai rodo, kad A. Simutis ir galimai V. Sinica, užsakydami II turo priemones, žinojo apie biudžeto viršijimą, tačiau neinformavo Štabo narių ar vadovų.

Pažymėtina, kad **VRK A. Simučio pateiktoje ataskaitoje nurodytas tik II turo V. Sinicos kampanijos biudžetas. I turo vienmandatininko V. Sinicos partijos skirtas finansavimas nebuvo deklaruotas, tarsi kandidatas visai nebūtų dalyvavęs savo apygardos kampanijoje.**

Grafikas Nr. 6

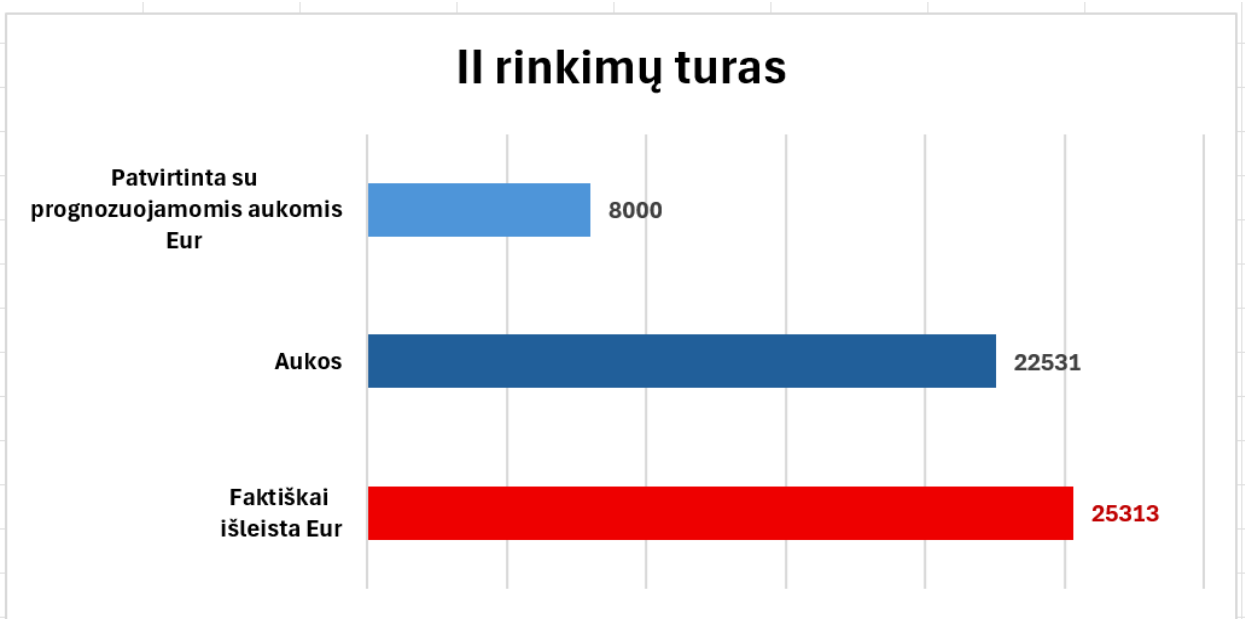

KONSTATUOJAMI DALIS

Dėl seimo rinkimų kampanijos biudžeto viršijimo

1. V. Sinica yra patvirtinęs, jog visos tuo metu turėtą biudžetą viršijančios išlaidos buvo aiškiai pristatomos štabe, kuriame jis dalyvavo. Teigia ne dėl visų išlaidų štabo sprendimams pritariantis. Jo teigimu, išlaidas pristatant štabe, dalyvavo ir visa NS vadovybė. Tačiau komisija neturi įrodymų šiems teiginiams patvirtinti, o V. Sinica tokių įrodymų nepateikė.
2. Jokių kitų partijos dokumentų, kurie patvirtintų, jog partijos vadovybė ar Štabo vadovas būtų pritarę pirkimams, viršijantiems biudžetą daugiau, nei numatyta Štabo finansiniuose dokumentuose, nėra. Todėl darytina išvada, kad partijos vicepirmininkas V. Sinica iš tiesų žinojo apie nesuplanuotus pirkimus ir galimai veikė kartu su A. Simučiu.
3. Faktai rodo, kad Štabas ir Pirkimų komisija nebuvo laiku ar pilnai informuoti apie riziką viršyti biudžetą. Tokiu būdu susidarė situacija, kai sprendimus priėmė ir mokėjimus vykdė vienas asmuo – A. Simutis. Kita vertus, socialinių medijų ir lauko reklamos darbo grupių vadovai laiku neinformavo Štabo apie viršytus biudžetų limitus, dėl to Facebook ir Google reklamos išlaidos viršytos be Štabo žinios.
4. Partijos Valdybos ir Tarybos patvirtintas bendras kampanijos biudžetas (108000 Eur) buvo viršytas dar 2024 m. rugsėjo 23 d., likus beveik trims savaitėms iki I turo pabaigos. Ši informacija buvo nuslėpta arba buvo pernelyg nekonkreti, neleidžianti suvaldyti rizikos, o išlaidos toliau didėjo. Partijos vadovybė nebuvo laiku įspėta, jog būtina imtis veiksmų – mažinti išlaidas ar atsisakyti kai kurių priemonių.
5. Sprendimų priėmimą ir sąskaitų apmokėjimą faktiškai valdė A. Simutis, turėjęs visą informaciją ir galėjęs sustabdyti mokėjimus ar inicijuoti biudžeto didinimą. Tačiau tai nebuvo daroma. Jis veikė savo iniciatyva, neturėdamas Tarybos ar Štabo leidimo.

IŠVADOS

1. 2024 m. spalio 13 d. Seimo rinkimų kampanijos metu buvo padaryti šiurkštūs finansinės drausmės pažeidimai. Nors partijos vicepirmininkas V. Sinica galimai žinojo ir nestabdė perteklinių išlaidų, leido priemonių vykdytojams S. Kauneliui ir Š. Jasiukevičiui žymiai viršyti patvirtintus išlaidų limitus, tačiau **pagrindinė atsakomybė tenka kampanijos iždininkui Arnui Simučiui.**
2. Dalis Štabo narių, įskaitant Vytautą Sinicą ir Simoną Kaunelį, galimai žinojo ir turėjo išsamią informaciją apie kampanijos pirkimus, o tai leidžia manyti, kad rinkimų kampanijos metu partijoje galėjo veikti neoficialus, niekam neatskaitingas sprendimų priėmimo centras, apeinantis kolegialaus valdymo tvarką, vis dėlto komisija šios prielaidos išvadose pagrįsti negali ir, remdamasi rinkiminės kampanijos metu konkretiems Štabo nariams suteiktais bei jų turėtais įgaliojimais, **atsakomybę už partijai padarytą žalą priskiria Arnui Simučiui.**

Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, konstatuojama, kad A. Simutis šiurkščiai pažeidė Nacionalinio Susivienijimo įstatus:

- **13.1 punktą,** įpareigojantį partijos narį laikytis Įstatų bei vykdyti Partijos programą ir rinkimų programas;
- **13.2 punktą,** įpareigojantį vykdyti Partijos ir jos padalinių organų sprendimus;
- **13.6 punktą,** įpareigojantį laikytis NS Etikos kodekso ir veikti taip, kad nebūtų kompromituojama Partija.

kad pažeidė Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso 117, 118 ir kitų straipsnių nuostatas, kurios numato, kad partijos iždininkas privalo registruoti politinės kampanijos pajamas, išlaidas, finansinius įsipareigojimus, pildyti ir pasirašyti aukų lapus bei finansinius dokumentus, tvarkyti ir saugoti apskaitos dokumentus bei kontroliuoti, kad kampanijos išlaidos neviršytų nustatytų limitų, bei pažeidė kitų partijos vidaus teisės aktų nuostatas, **siūloma partijos Etikos komisijai ir NS vadovams įvertinti jo įvykdytus finansinius piktnaudžiavimus ir finansinės bei partinės drausmės pažeidimus.**